

ob kratkem omenil zgodovinsko važnega dne in je dal besedo č. g. vikariju Kukoviču za slavnostni govor. Ta je v kratkih, ali jedrnatih obrisih popisal življenje in trpljenje, velikost in imenitnost nepozabnega papeža Pija IX.

Ker je drugi govornik bil službeno zadržan, je veleč. g. prvomestnik zborovalcem predložil najvažnejše dogodke po smrti papeža Pija IX. in ob izvolitvi kardinala Joakima Pecci, slavno vladajočega papeža Leona XIII. V spomin nam je poklical nekaj najimenitnejših okrožnic in naredb našega sv. očeta ter nam je razložil prevažni pomen papeževih poslancev ali nuncijev po vesoljnem svetu. Poročal je natančno, kako neosnovano da so bili napadli in razžalili milostlj. gospoda nadškofa Agliardija, ki zastopajo vladu sv. očeta na dvoru našega svetlega cesarja v Beču. Nato je pa predlagal, da naj po vzgledu najodličnejših in najodločnejših katoliških društev našega cesarstva tudi naše društvo sklene sledečo resolucijo ali sklep, ki priča o naši udanosti do sv. očeta in o našem spoštovanju do njihovih poslancev. Glasi se tako-le:

Resolucija.

Od pokojnega papeža Pija IX. s posebnim pismom (breve) odlikovano, od slavno vladajočega papeža Leona XIII. s posebnim blagoslovom obdarovano »katol. polit. društvo v Konjicah« je dne 16. junija 1895 v Konjicah zbrano izreklo svoje bridko obžalovanje, da so papeževga poslanca nadškofa Agliardija tako nedostojno napadli in hudo razžalili. Soglasno izpoznajo vsi zborniki svojo neomahljivo zvestobo in prepokorno udanost do sv. očeta papeža Leona XIII., kakor tudi svojo neomajeno spoštovanje do papeževga poslanca, nadškofa Agliardija. Oni odločno terjajo, da naj nihče ne skuša kratiti sv. očetu nedotakljivih pravic, po svojem poslaniku se razgovarjati s škofi in verniki vsega našega cesarstva o vseh vprašanih, naj te zadevlejo samo cerkvene reči ali pa cerkev in državo skupaj.

Ta resolucija se je vsprejela z velikim navdušenjem ter se je odposlala prevzvišemu nadškofu Agliardi-ju na Dunaj.

Odbornik g. dr. Rudolf je na to poročal o »celjskem vprašanju«, okoli katerega se zdaj suče ves državni zbor. Bomo-li že to leto dobili v Celju slovensko-nemško gimnazijo, še ni vedel povedati — da jo dobimo, ni več dvomiti — pa predlagal je govornik gg. Mih. Vošnjaku, grofu Hohenwarthu in vsem onim poslancem, ki se tako možato poganjajo za ta nam neobhodno potrebni učni — ne politični — zavod, izreči zaupanje našega društva. Tudi to se je zgodilo s telegramom na gospoda poslanca Vošnjaka. Poprej se je pa še v Gradec odposlal poseben telegram, v katerem je naše društvo najspodobnejše častilo Njih ekscelenci gosp. cesarskemu namestniku baronu Kübeck-u k petindvajsetletnici v nja visoki službi ter se mu najdostojneje poklonilo. K sklepu zborovanja je še velečastiti gospod prvomestnik povzel v tretjič besedo ter opomnil mnogostevilne zbornike, da ta izvanredni zbor, ki se je sešel v proslavo papežev Pija IX. in Leona XIII., ne more raziti, da ne bi se ob enem hvaležno spomnil našega svetlega cesarja, ki z nami očetovsko delijo žalost in veselje. V kratkih besedah je omenil, da so od zadnjega zbora sém naš svetli vladar obiskali nesrečno Ljubljano, da njene prebivalce potolažijo po strašnem potresu ter jih h krepkemu delu spodbudijo, da so obiskali tudi nemški Gradec, da so slovesno vložili zadnji kamen v novo vseučilišče. Z velikim veseljem so zborniki vsprejeli veselo novico, da so naš milostljivi knezoškof Mihael od predolge bolezni že toliko okrevali, da so na praznik presv. Rešnjega Telesa slovesno procesijo vodili po mestu mariborskem. S trikratnim navdušenim »živio«-klicem

na te naše najvišje poglavarje se je zbor razšel se le proti peti uri zvečer v najlepšem redu.

Cerkvene zadeve.

Sv. misijon v Braslovčah.

Od 26. maja do 3. junija t. l. so bili za našo faro dnevi pobožnosti in svetega veselja. Naš veleč. g. dekan so nam oskrbeli sv. misijon, katerega sta vodila č. jezuita o. Doljak in o. Vrhovec. Željno je zrla oko vsakega farana, ko so v nedeljo, 26. maja ob 6. uri zjutraj naši č. gg. duhovniki slovesno pripeljali č. misijonarja v cerkev, in med tem, ko je bila cerkev prenapolnjena ljudstva, so veleč. g. dekan v lepem nagovoru izročili farane svoje tema poslancema božjima za ta zlati čas.

Pri pridigah je ves ta sv. čas bila cerkev prenapolnjena. Prav marljivo so se udeleževali farani te redke pobožnosti. Vsak dan trikrat smo hiteli trumoma v cerkev poslušat glasu božjega. Vsakdanje pridige, molitve in neutrudljivo dclovanje č. misijonarjev v spovednici je omehčalo celo one, ki že več let niso k spovedi hodili, da so se zdaj prav skesano spovedali. Koliko veselje je bilo za vse, ko smo videli, da so vse spovednice bile zatačene od rane zore do poznega večera! Kakšna radost je bila na binkoštno soboto, ko so č. o. Doljak povabili vse farane k procesiji, ki je bila ob 6. uri zvečer s presv. Rešnim Telesom po trgu, da naj bi se vsi farani v procesiji javno zahvalili Jezusu v presv. oltarskem zakramentu za brezštevilne milosti, ki nam jih je v tem zlatem času sv. misijona tako obilno delil!

Binkoštno nedeljo ob 3. uri popoldne je bila pridiga o blaženi D. M., po pridigi so veleč. g. dekan imeli pete lavretanske litanije, pri katerih je vse ljudstvo z navdušenostjo odpevalo.

Binkoštni ponedeljek, 3. junija, bil je sklep sv. misijona. Ob 3. uri popoldne so veleč. g. dekan blagoslovili prelepi misijonski križ v navzočnosti desetih č. gg. duhovnikov. Potem je bila procesija po trgu, pri katerej se je nesel misijonski križ; bilo je veliko število belo oblečenih deklet z vencji na glavi; ljudstva pa se je kar trlo. Ko se je procesija vrnila v cerkev, stopili so zadnjikrat č. o. Doljak na prižnico, da bi imeli sklepčni govor sv. misijona. V tem govoru so o. Doljak vse verno ljudstvo navduševali, naj bi zdaj stanovitno v dobrem ostalo in se po sklepu, ki ga je vsak pri sv. spovedi storil, vedno ravnal.

H koncu so še na glas z vsem ljudstvom ponovili krstno obljubo in podelili sv. papežev blagoslov. Nato pa so vzeli slovo od nas s tako milim in mičnim govorom, da ga ni bilo, ki bi se ne bil jokal. Ko so s prižnice stopili, zapela se je zahvalna pesem. Nato se zahvalijo veleč. g. dekan č. misijonarjem, pa tudi č. gg. spovednikom, ki so vse te svete dneve pomagali v v spovednicah. Pohvalijo tudi vse farane, ki so s toliko pobožnostjo prestopili k mizi Gospodovi.

Blagor nam Braslovčanom, ki imamo tako skrbnega duhovnega očeta, veleč. g. dekana, ki so nam poklicali duhovne zdravnike, č. misijonarje, župnijo preprodit, zgubljene poiskati in verne potrditi. Ne bomo jih zato nagradili s časnim plačilom, ki ga tudi ne želijo, ampak življenje svoje hočemo uravnati tako, da bomo vsi deležni večnega plačila. Enako obljubimo tudi nepozabljivima oo. misijonarjema, po njih naukih živeti in moliti za njiju, da še mnogo, mnogo duš pridobita Kristusu. Srčno zahvalo smo dolžni tudi vsem č. gg.

spovednikom in domačim čč. gg. za trud, ki so ga ta čas imeli.

F. Sp.

Gospodarske stvari.

Uima gorice.

(Dalje.)

Na Goriskem so vinogradi hudo poškodovani od rje, ker mnogi posestniki še dozdej niso hoteli škropiti. Manj kvara so trpele pohorske gorice od Konjic do Maribora, ker so boljše obdelane in jih ploha toliko ne zbrusi. Zato tudi tod se nekateri nič ne mislijo na škropitev, posebno ker se rja pozno prikaže — kakor 1894 še le proti koncu septembra, ko sta že rozga in grozd za silo dozorela. Pa taki so redki več, in vsak si brž ko mogoče svojo gorico poškropi.

Dozdej je skušnja pokazala, da se mora brž škropiti, ko se je perje nekoliko razrastlo. Rana škropitev ti ohrani spodnje listje, ki je za grozd poglavitna reč. Nadalje smo spoznali: samo enkrat škropiti ne zadostuje, razun če bi se smelo do Aninega odlagati. Tudi smo se prepričali, da tri *ky* galice za jeden polovnjak vode je premalo. Za prvo škropitev vzami 4 kile galice, za drugo pa 4½ kile in delo se ti bo dobro obneslo. Tudi smo videli v največji vročini škropiti, pa se ni skvarilo; listje se je sicer bilo stulilo ali skrčilo v veliki vročini, pa se je zopet lepo zravnalo.

Na tvarini je vse ležeče; slaba rosa ti rje zabranila ne bo; tudi med prodajalci so se nepoštenjaki pokazali. Izvrstno in zanesljivo blago dobiš pri g. Pahnerju v Mariboru po 24 novčičev kilo, ali pa pri okrajnem zastopu menda za 22 kr. in nekaj poštnine. Bolj ko je galica temnomodra, boljša je; bele ali svetle pa ne kupuj! Zdej pa si nanosi polovnjak čiste vode, vzami 4 kile galice, deni jo v vrečo ali žakeljček ter ga obesi na površje vode, da nekoliko ven iz vode gleda; čez noč se ti bo tvarina razstopila in vreča bo prazna do nekaj peska. Ako pa čakati ne utegneš, moraš galico zdrobiti, v vrečo vodo vsipati in mešati v piskru. Zdej vzami 5—7 kil ugašenega apna ali pa 3 kile živega apna, dobro ga precedi na capi ali cedilu iz drota, ter to mleko vlij v polovnjak, kamor si tudi raztopljeno galico vsipal, vse dobro premešaj in si škropilnico napolni, pa hajdi v gorico škropiti!

Škropilnice so različno ustrojene. V vsakem mestu so taki ustrojitelji, pa njihovo delo ni enako porabno. Zdi se mi, najboljšo robo ima gosp. Fiebinger, kotlar v Mariboru, za 13 goldinarjev in še nižje, ki tvarino na drobno razprši, kar je pri škropitvi poglavitno. Škropec bodi borno oblečen, ker se boš ogrdil; vzami škropilnico na ramo ter vsak trs okoli in okoli dobro porosi. Ako se sled dobro ne vidi, prideni še nekaj več apna. Tekočino v sodu in puti pa moraš večkrat zmešati ali stresti, da se ti ne zgošči. — Tako delaj celi dan, in gospodar ti bo dal 30—40 krajcarjev plačila, v jeseni pa ga še bosta skupaj pila. Prvokrat škropi okoli 15—20. maja; drugokrat pa ob Aninem; tretjič pa brž po Veliki maši, ker bi že utegnili listje biti bolno konec avgusta in bi škropitev ne hasnila. Pa dvakratno škropljenje za razvoj rozge in grozda zadostuje. Množina tvarine je odvisna od gošče in rasti lesa; vendar potroškov se bati ne smeš, ker dobra kapljica ti bo vse to povrnila; saj vsak kupec bara, če je škropljeno ali ne, še predno ga okusi ali vidi. Hvala Bogu, moramo reči, da je ljudem to zdravilo pokazal. Ne bilo bi trsa več na Štajarskem brez tega varstva. Kdor ga rabiti neče, si je sam kriv svoje nesreče. Za zoritev grozda je spodnje listje najpotrebnejše, zato moraš tudi paziti,

da prvokrat v pravi dobi škropiš, predno je perje okuženo; drugo škropljenje hasne bolj rozgi, da se ložje razvija. Po vsakem škropljenju na večer puto dobro umij, in po zadnjem delu jo še celo z oljem namaži in prebarvaj, da ti čez zimo ne zarjavi. Tako boš škropilnico dolgo ohranil in vsako leto kakti z novo v gorico došel; drugače pa bo v štirih letih luknjičasta postala.

Še mnogotere druge uime so, ki nam kvarijo trsno listje naših goric: toča, hrošč, zasukač, koza in svinje. Prvih nas naj ljubi Bog obvaruje; poslednjih pa viničar v gorico ne puščaj! (Dalje prih.)

Sejmovi. Dne 22. junija v Št. Juriju ob juž. žel., v Poličanah, pri Sv. Antonu v Slov. gor., v Sevnici in Šoštanj. Dne 24. junija v Konjicah, Jurklostru, na Laškem, pri Sv. Lenartu v Slov. gor., pri Sv. Janžu na Dravskem polju, pri Mariji-Trošt, v Podsredi in Ljubnem. Dne 26. junija v Cmureku. Dne 27. junija pri Sv. Lovrencu na Dravskem polju.

Dopisi.

Iz Celja. (Centralna posojilnica.) G. Ivan Lapajne sklicuje na svojo pest zbor na 23. t. m. na Krško, pri katerem bi se naj ustanovila »Centralna posojilnica slovenska«, ter pravi, da bode ta posojilnica v tesni dotiki z »Zvezo slovenskih posojilnic«. Da ne bode kaka pomota, kakor da bi se ta centralna posojilnica snovala po intenciji zveze slovenskih posojilnic, mora se naznaniti, da zveza slovenskih posojilnic nameravane centralno posojilnico ne odobrava. Z osnovanjem centralne posojilnice se je pečal občni zbor »Zveze« že večkrat, ali vedno so se vsi razsodni in poučeni zastopniki posojilnic odločno proti taki centralni posojilnici izrekli, ker je taka posojilnica nemogoča. Posojilnice, katere imajo začasno nekaj gotovine več, te gotovine ne morejo nalagati v tako centralno posojilnico, ker je tukaj ne morejo vedno, kedaj potrebujejo, vzdigniti. »Centralna posojilnica« bi namreč vloženi denar opet drugim, denarno navadno slabšim posojilnicam posodila, katere posojilnice potem ne morejo na vsakokratno zahtevanje denar vrniti. Posojilnice bi torej prišle samo v zadrege. — Nekaka centralna posojilnica je itak že, najmočnejša izmed vseh slovenskih posojilnic, »Posojilnica celjska«, katera je v zvezi z »Južnoštajersko hranilnico« in drugimi denarnimi zavodi, ter vsled tega odgovarja namenom centralne posojilnice. Pri posojilnici v Celju nalagajo že leta in leta druge manjše posojilnice svojo gotovino, katere začasno ne potrebujejo zato, ker to svojo gotovino lahko vsak čas vzdignejo, ter njo imajo tako vedno na razpolago. Na drugej strani pa posojilnica v Celju daje tudi manjšim posojilnicam, ako te pridejo v zadrege in potrebujejo hitro denar, z vlogami, ter je imela n. pr. lansko leto na tak način naloženega pri drugih posojilnicah 86.947 gl. 6 kr. Osnovanje nameravane centralne posojilnice se torej nikakor ne more odobravati, ker je ta centralna posojilnica čisto osebni poskus podjetja gospoda Ivana Lapajnet.

Iz Žalca. (Javen shod) slovenskega katoliškega delavskega društva v Žalcu dne 9. junija t. l. je bil zopet velikansk. Ljudstva se je zbralo nepričakovano veliko, le socijalnih demokratov smo tokrat pogrešali. Podpredsednik, č. g. M. Ulčnik, pozdravi navzoče in otvori zborovanje. Prvi govornik, č. g. Matej Osenjak, nam razloži, odkod da izhaja vse gorje sedanje socijalne bede in kdo da je oče socijalizma? Nihče drugi, kakor